

Sömürücü zümrelerin çıkarına işliyen bugünkü adaletsiz vergi sistemi kökünden değiştirilmelidir.

(TKP programından)

Kördüğüm

Saldırı Meclis içinde ve dışında atbaşı gidiyor. CHP, yaptığı açıklamada: «Faşizmi özliyenlerin yurdun değişik yerlerinde tezgâhlar kurduklarını» belirtti. Başbakan, Senatoda, aşırma bir dille, bu saldırılarda başı AP'li politikacıların çektiğini söyledi.

Görünen köy kılavuz istemez. Af tasarısıyla akla, kara, bütün oyunlar ortaya döküldü. AP, DP, büyük burjuvazi seçimlerde uğradıkları yenilgiye boyun eğmiş değillerdir. Kurulan koalisyon hükümetini aşındırmak, bu ortaklığı yıkmak için işbirlikçi çevreler ve Amerikalı patronları ellerindeki bütün araçları, olanakları kullanıyorlar. MSP'li sayıların yarısını toptan satın aldılar.

Büyük burjuvazi, onun partileri, devlet mekanizmasında pek çok önemli kilit yerlerini ellerinde tutuyor. Kendisini «gölge hükümet» sayan MİT, CİA'nın koltuğu altında. Sarı sendika ağaları, Tunç'lar Demirellerin yanında. Savcısı, polisi, Sancar gibi generaller, Sükân gibi faşistler, hepsi birden halkın üstüne yürüyor. «Bozkurtlar»-faşist komandolar kanlı kışkırtmalarına hız verdiler. Cadı kazanı kaynıyor.

Af sorunuyla memlekette ilerici ve gerici güçlerin karşılıklı yer alımı iyice belli oldu. Geniş halk yığınları dostla düşmanı daha açık görebiliyor. MSP'nin başını çekenlerin içleri çifrit çarşısından daha bozuk çıktı. Böylesi bir oluşma beklenmedik değildi. Bu gibiler her zaman halka hiyanet edebilirler. Onların yaradılışı Demirellerden ayrı değildir. TKP böylesi bir tehlikeyi halka duyurdu, onu uyanık olma çağırdı.

İşçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki, halkımızla Amerikan emperyalizmi arasındaki, ilericilikle gericilik arasındaki çelişkiler, savaş daha da sertleşiyor. Bu savaşta başarı bütün yurtsever güçlerin elele vermelerine, örgütlenibilmelerine, memleket çapında eyleme geçebilmelerine bağlıdır. Böylesi bir dayanışma, cephe birliği zorunludur.

Büyük burjuvazinin, faşizme yelken açan Demirellerin bağladıkları kördüğüm ancak yığınların güncel savaşlarıyla, güç birliğiyle çözülür. TKP bu çetin savaşın içindedir.

Ortak bildiri

6 Mayıs'ta TKP ve YKP Merkez Komiteleri delegeleri buluştular. Karşılaşma yürekten, kardeşlik havası içinde geçti. Her iki delegasyon, Türkiye işçi sınıfının, emekçilerinin Amerikan emperyalizminin baskısına ve faşizm tehlikesine karşı; Yunan halkının askersel faşist cunta rejimine, Amerikan egemenliğine karşı çetin, ağır koşullar altında savaşıklarını belirtti. Her iki ülke halkları sömürden, politik bağımlılıktan kurtulmak, Amerikan ve NATO üslerini topraklarından kaldırmak, saldırganlık bloku NATO'dan çıkmak için, demokrasi ve sosyal ilerleme için savaşıyor.

Her iki delegasyon, Türkiye ve Yunanistan işçi sınıflarının, emekçi halklarının sert baskılara, kovuşturmalara baş eğmediklerini, her iki ülkenin gerçek bağımsızlığı ve demokrasi için yerli, yabancı gericiliğe karşı direnen bütün güçleri ulusal tek cephede birleştirmek uğrunda öngül bir savaş yürüttüklerini saptadı. Her iki parti, her iki ülkenin yürüttüğü haklı savaş destekliyor. Her iki parti, üyelerine, yönetici militanlarına ve bütün yurtseverlere, ilericilere karşı uygulanan yığınsal tutuklamaları, işkenceleri, kesilen cezaları yerer ve hepsinin hemen serbest bırakılmalarını kesinlikle istiyor.

Her iki parti, savaşlarını destekleyen kardeş partilere, Sovyetler Birliğine, sosyalist ülkelere, halklarına, bütün ilerici örgütlere, kişilere ıyıkumlerini sunar.

TKP delegasyonu, Yunanistan'da anti-demokratik diktatoraya karşı direnişte, işçilerin savaşında önemli bir olay niteliği taşıyan YKP'nin IX. Kongresi üstüne verilen bilgiyi içtenlikle karşıladı.

Her iki delegasyon, Türkiye'de gerici çevrelerin, Yunanistan'da faşist cuntanın Akdenizin Doğusundaki, Ege denizinde yarattıkları durumu kaygıyla belirtiyor. TKP ve YKP, Kıbrıs'ın karasularına 6. Amerikan filosunun girmesini yerer ve bu sülardan hemen çekilmesini ister. Her iki parti, emperyalistlerin ve onlara bağlı işbirlikçi Türk-Yunan çevrelerinin Kıbrıs'ın içişlerine karışmalarına karşıdır. Kıbrıs halkının haklı savaşını kesinlikle destekler. Onlar, Kıbrıs devletinin bağımsızlığından, bölünmezliğinden, toprak bütünlüğünden, Rum ve Türk topluluklarının aralarındaki ilişkileri kardeşçe, barışçıl yollarla düzenlemelerinden yanadır.

Her iki delegasyon, Ege denizi sorununun, her şeyden önce, her iki ülkeyi ve halklarını amansızca ezen, sömüren uluslararası tekellerin kendi aralarındaki çatışmaların, Amerikan emperyalizminin stratejik plânlarının açığa vurduğunu gösteren bir olay olduğunu belirtir. Onlar, bu durumu bile bile sertleştiriyor. Halkların gözlerini ana sorunlardan başka yana çekmek amacıyla şövenizmi körükliyorlar. Hem Türkiye'nin militarist, oligarşik kumkuması, hem Yunan faşist cuntası birbirleriyle sıkıydırlar. Bunlar, sosyalist ülkelere, Türk ve Yunan halklarına karşı NATO'nun saldırganlık plânlarını yürütmeye hazırdırlar. Pentagon'un, NATO'nun sürekli tertipledikleri askersel manevralara Türk ve Yunan savaş birliklerinin katılmaları bunu doğruluyor.

Her iki delegasyon, Türk ve Yunan işçi göçü sorununu görüştü. Bu sorunun çözümlenmesi yolunda, bundan böyle de dayanışma ve eylem birliğinin kuvvetlendirilmesi zorunluğunu belirtti.

TKP ve YKP, Arap ülkeleriyle İsrail arasındaki sorunun, İsrail'in girmiş olduğu bütün Arap topraklarından şartsız çekilmesini öngören Güvenlik Kurulu'nun kararına göre, barışçı yollarla çözümlenmesini, Filistin halkına yasal haklarının sağlanmasını destekler.

Her iki partinin delegasyonları, Balkan yarım adasının, Akdenizin bir barış bölgesi olması ülküsünü paylaşır. Her iki parti, gerginliğin yumuşamasından, barış ve güvenlikten, Avrupa'da güvenlik ve dayanışmadan, tepe toplantısının çağırılmasından yanadır. Komünist harekette politik ve ideolojik birlik, komünist partiler arasında dayanışmanın güçlenmesi, emperyalizme karşı, barış, demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm uğrunda başarılı savaşın ön şartıdır.

TKP işçi sınıfının ülke sorunları etrafında birleşmesini, uluslararası devrimci harekete bağlanmasını zorunluk sayıyor. Bu uğurda 54 yıldır savaşıyor. TKP şimdi bu alanda da yeni atılımlar içindedir.

Ortak mücadele

Militarist klik, generaller, gerici basın sovenizmi körüklüyor. İzmir'de Kordon'daki NATO karargâhını bir tarafa bırakmışlar, Kıbrıs ele alıyorlar. Kıbrıs'taki Türklerden söz ediyorlar.

Kıbrıs'tan söz edenler Türkiye'de Kürtlerin varlığını tanımıyorlar. Oysa Kürt halkı öteki azınlıklar gibi, belli illerde, gelenek ve görenekleriyle, tarihleriyle yaşıyor, bu topraklar üzerinde oturuyor. Evlerinde, köylerinde Kürtçe konuşuyorlar. Ama bu yurttaşların hükümet dairelerinde ana dillerinde konuşmaları yasaktır.

Kürtler yalnız Türkiye'de değil, İran'da, Irak'ta, Suriye'de de var. Kendisine ilerici diyen kimi Kürt yurttaşlar, ulusal sorunun çözümünü başka yolda görüyorlar. Komşu Irak'ta ulusal cepheden kurulu ilerici bir hükümet var. Kürtlere özerklik tanıdı. Irak Komünist Partisi, Kürt halkının hakları uğrunda, böyle bir özerklik için savaştı, savaşıyor. Ama şimdi, gözünü Batı'ya çeviren Molla Barzani, işi petrol-silâh alışverişine döktüyor. Bu arada Kürt komünistlerinin kanına girmekten de çekinmiyor.

TKP, Kürtlerin demokratik hakları için öteden beri savaşı gelmiştir. TKP, Kürtlere karşı sürdürülen zorbalığa, süngüyle «özümseme» politikasına karşıdır. Kürt halkını, onun ulusal, demokratik haklarını savunuyor. TKP, Leninci ilkeleri, her ulusun kendi sorunlarını kendisinin çözmesi, ana dilinde okuması, yazması, devlet dairelerinde ana dilinde konuşması, yayın yapması ilkelerini programına almıştır. Programda, «TKP, ırk ve ulus aşağılamasına karşıdır» deniyor. Baskı ve teröre son verilmesi isteniyor. Bu durum komünistlerin ve yurtseverlerin önüne büyük ödevler koyuyor. Kürt halkının savaşı, Türkiye işçi sınıfının, tüm halkımızın anti-emperyalist, demokratik savaşıyla sınıksız bağlıdır.

● Sosyalist ülkelerin toprakları dünyanın % 26'sını, nüfusu ise dünya nüfusunun % 33'ünü teşkil etmektedir. 1972 yılında bu ülkelerde dünyadaki sanayi ürünlerinin % 39'u üretilmiştir.

● Geçenlerde 25 yaşını dolduran Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (EYK) üyesi ülkelerin (Alman Demokratik Cumhuriyeti, Bulgaristan, Çekoslovakya, Küba, Macaristan, Moğolistan, Polonya,

Memlekette, halka demokratik haklar, özgürlükler sağlayacağını vaadeden bir hükümet işbaşındadır. Ama Türk Ceza Kanunundaki faşist maddeler, Sıkıyönetim ve «Devlet Güvenlik Mahkemeleri» yürürlüktedir. 122 bin kişilik kadrosuyla MIT, işkence uzmanları, devlet mekanizmasındaki gerici, yerli yerinde duruyor. Büyük burjuvazi komandoları sokaklara saldı; politik, ekonomik sabotaj ve saldırılarını hızlandırdı. Bu çetin koşullar içinde de olsa, işçi sınıfımız 1 Mayıs bayramını çeşitli biçimlerde kutladı, ekonomik, politik isteklerini de ileri sürdü. Bildiriler dağıtıldı, emekçi katmanlar eylem birliğine, dayanışmaya çağırıldı. Yurt dışında çalışmaya zorlanan işçilerimizin 1 Mayıs, çok heybetli oldu. Emekçilerle uluslararası birlik, dayanışma gösterileri daha somut biçimler aldı. Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, çeşitli ulusların emekçileri kızıl bayraklarla, ulusal ve uluslararası istemlerini dile getiren pankartlarla, omuz omuza yürüdüler. Türk işçileri yığın yığın katıldı yürüyüşlere, en başta yer aldı: «Türkiyede işçi sınıfının partileri serbest olmalıdır!», «NATO'ya paydos!», «Köylüye toprak, herkese iş!» yazılı pankartlar taşıdı. «Genel politik af-bütün tutuklulara özgürlük!», «Sıkıyönetim ve Güvenlik Mahkemeleri» kaldırılmalı!», «Ceza Kanunundan faşist maddeler: 141, 142 ve 146 çıkarılmalıdır!» haykırıları Türk işçisinin büyüyen bilincini dile getirdi. Şili halkıyla dayanışma, işçi, emekçi birliği üstüne söylenen şarkılar, 1 Mayısın Türkiye'de de resmen işçi bayramı olması istekleri dillerden düşmedi.

Bu yılki 1 Mayıs gösterileri, TKP'nin yıllardır ortaya attığı sloganların, işçi sınıfının, emekçi katmanların istemleri olduğunu doğruladı.

Sosyalist dünyada

Romanya ve Sovyetler Birliği) nüfusu dünya nüfusunun onda birini teşkil etmekte, fakat bu ülkelerde dünyadaki sanayi üretiminin üçte biri, elektrik enerjisi üretiminin beşte biri, çelik üretiminin dörtte biri, suni gübre üretiminin üçte biri, çimento üretiminin dörtte biri sağlanmaktadır.

● EYK üyesi ülkelerde sanayi üretimi 1973 yılında 1950 yılına oranla 8,5 misli, milli gelir 5,7 misli, dış ticaret 10 misli artmıştır.

Dünyada kuvvetlerin yer alımı bağımsızlıktan, barış, demokrasi ve sosyalizme yana değişiyor. Halklar kölelik zincirlerini kırıyor, bağımsızlıklarına kavuşuyor.

Portekiz halkının yarım yüzyıllık savaşına Angola, Mozambik ve Gine Bisao halklarının 13 yıllık ulusal direnişi de eklenince, Portekiz'de 50 yıllık faşist diktatora alaşağı edildi. Kaetano'yu NATO da kurtaramadı, suç ortaklarıyla birlikte tutuklandı, bir adaya sürüldü. Gizli polis dağıtıldı. Gerici ve faşist elemanlar kilit mevkilerden atıldı. Zindanlar boşaltıldı. Faşist rejimin, 48 yıl boyunca terör altında çalışmaya zorladığı Portekiz Komünist Partisi yasal hakkını aldı, legal oldu. Sosyalist Parti ve öteki ilerici politik örgütler, halk yığınları özgürlüklerine kavuştu. 1 Mayıs Portekiz emekçilerinin ulusal bayramı oldu. İşçi sınıfı, halk 50 yıldan beri ilk defa olarak, dünya emekçilerinin sömürüye ve emperyalizme karşı uluslararası savaş ve dayanışma günü 1 Mayısı özgürce kutladı.

Faşist rejimi yıkan ilerici subaylar komünistlerle, sosyalistlerle bir masaya oturdular. Angola, Mozambik, Gine Bisao halklarına bağımsızlık tanınması, halk yığınlarının demokratik haklarının genişletilmesi, ulusal cephenin kurulması, seçimlere gidilmesi sorunları ele alındı. Komünist ve sosyalist partilerin de katıldığı ortak bir hükümet kuruldu.

Faşist rejimin yıkılması Portekiz işçi sınıfının, halkın uzun yıllardır yürüttüğü çetin mücadelenin en büyük kazanımıdır. Komünist Partisi, «bu kazanımların savunulması ve daha da ileri götürülmesi günün sorunudur... Ülkeyi seçimlere kadar yönetecek geçici hükümet döneminde halkın geniş katmanlarından oluşan Ulusal Cephe güçlendirilmelidir» diyor ve bunun için savaşıyor.

Faşist rejimi yıkan Portekiz halkı ülkede sosyal ve politik hayatın demokratikleştirilmesi yolunda yeni adımlar atıyor. Türkiye Komünist Partisi, ilerici, devrimci güçler, halkımız Portekiz'deki bu olumlu gelişmelere gönülden seviniyor, Portekiz emekçilerinin faşizme karşı zaferini kutluyor.

● 1971-73 yıllarında EYK üyesi ülkelerde safi milli gelir artışı şöyledir: ADC - % 17, Bulgaristan - % 25, Çekoslovakya - % 17, Macaristan - % 19, Moğolistan - % 17, Polonya - % 30, Romanya - % 38, Sovyetler Birliği - % 19.

ATILIMI OKU VE OKUT!

İKİ KOMÜNİST SANATÇIYI ANIYORUZ

Nazım Hikmet

(1902–1963)

Nazım Hikmet hayata gözlerini yumduğunda 60 yaşını biraz aşmıştı. Ve bedence de, gönülce de gencecik bir insandı. Komünist savaş yaşamıyla ise çoktan ölümsüzler arasında yer almıştı.

O olup olacağı altmış yıllık bir ömür. Fakat ne kadar zengin, ne kadar coşkun bir yaşam! Göz kamaştırıcı, ama dosdoğru, tertemiz bir hayat yolu: Paşa torunu ve yüksek bir memur oğlu olarak dünyaya gelişi; Ulusal Kurtuluş Savaşı başlayınca Anadolu'ya geçişi; Türkiye Komünist Partisine girişi; işçi sınıfı davası, devrim davası uğrunda parti saf- larında, yazı hayatında 30 yıldan fazla süren savaş ...

Nazım Hikmet TKP'nin bir sıra nefe- riyken de, Merkez Komitesi üyesiyken de emekseverliği, alçakgönüllülüğü, disipline bağlılığı ile genç yoldaşlara örnek ol- muş; komünizme, Partiye sadakati her- şeyden üstün tutmuştur. Politik yaşa- mında olduğu gibi, sanat hayatında da daima Parti açısından hareket eden, her zaman Marksizm-Leninizm öğreti- sini kılavuz edinen Nazım Hikmet, Ok- tobr Devrimi'nin yaratıcısı, dünya dev- rim hareketinin dayanağı Sovyetler Bir-

liğine inancı, bağlılığı devrimciliğin te- mel taşı saymıştır.

Nazım Hikmet şair olarak, destan, pi- yes, roman yazarı olarak dünyanın en büyük sanatçıları arasında yer alıyorsa, bunu herşeyden önce, insanlığın bu- gününü ve yarını için tek umut ışığı olan komünizm ülküsüne bağlanmasına, işçi sınıfının partisi saf- larında yer almasına borçludur.

İnandığı davayı, bir an olsun sarsıl- madan, sonuna kadar savunan, sanat yapıtlarında da coşkunlukla yücelten Nazım Hikmet emekçi insanı başta- cı yapmıştır. Emekçileri sömürenlerle, al- datanlardan ise nefret eder. Bunu kü- çük bir şiirinde şöyle dile getirmiştir:

Düşman

Bursada havlucu Recebe,
Karabük fabrikasında
tesviyeci Hasana düşman,
fakir köylü Hatçe kadına,
ırgat Süleymana düşman,
sana düşman, bana düşman
düşünen insana düşman,
vatan ki insanların evidir,
sevgilim, onlar vatana düşman ...

Orhan Kemal

(1914–1970)

Ünlü yazarımız Orhan Kemal'i de bir Haziran günü kaybettik (2 Haziran 1970). Daha genç yaşlarında devrim- cilik yolunu tutan, Türkiye Komünist Par- tisi saf- larında yer alan Orhan Kemal, Türk edebiyatında işçi sınıfını konu edi- nen sanatçıların başında yer almıştır. 10 cilt hikâyesinin, 27 roman ve 5 tiyat- ro oyununun yazarı olan Orhan Kemal, çocuk denecek yaşta fabrikalarda çalış- mış, daha sonra da ekmeğini kazanmak için çeşitli işler yapmış, komünizme inancı dolayısıyla defalarca hapse atıl- mıştır.

Yaşamı boyunca işçi sınıfından uzak- laşmayan, işçilerle arkadaşlığını sürdü- ren Orhan Kemal, bir yandan emekçi- lere Partinin sözünü götürürken, öte yandan onların sorunlarını, dertlerini yürekten benimsemiş ve bunları yapıtlarında yansıtmıştır. Bunun içindir ki, yapıtları işçiler, emekçi yığınlar arasın- da geniş ölçüde yayılmış; sevilir, aranır hale gelmiştir. Orhan Kemal'in dünya görüşü ve yapıtları ilerici sanatçıları ge- niş ölçüde etkilemektedir ve bugün bir- çok genç yazarlar Orhan Kemal'i örnek almaktadırlar.

Sovyetler Birliğinde

● Halkın yüzde yüz okur-yazar ol- duğu Sovyetler Birliğinde lise düzeyin- de genel öğrenim mecburidir. Halen ül- kede her üç kişiden biri şu veya bu de- receli bir okula devam etmektedir. Yer- yüzünde her dört bilim adamından biri Sovyetler Birliği yurttaşdır.

● Sovyetler Birliği ucuz kitap basımı ve bunların toplam tirajı bakımından dünyada baş yerde bulunuyor. Yarı- m yüzyılda iki buçuk milyondan fazla kitap ve dergi yayımlanmıştır ve bunların to- plam tirajı 40 milyar aşmaktadır.

● Sovyetler Birliğinde bugün 8 bin gazete ve 6.300 dergi yayımlanmakta- dır. Bunların toplam tirajı 320 milyonu bulmaktadır. Her Sovyet ailesine dört gazete ve dergi düşmektedir. En yüksek tirajlı gazeteler şunlardır: «Pravda»: 10 milyon, «Komsomolskaya Pravda»: 10 milyon, «Izvestiya»: 9 milyon.

● V. İ. Lenin'in yapıtları 1918 yılı- nın bu yana 102 dilde olmak üzere 11 bin defa yayımlanmıştır.

Topraklarımızdaki bütün yabancı
üşler kaldırılmalıdır.

(TKP programından)

Gerçek yardım

Son zamanlarda haşhaş ekimi üzerinde başlayan gelişmeler, emperyalist devlet- lerin, özellikle Amerikan'ın yaptığı «ekonomik ve askeri yardımlar»ın içyüzünü de ortaya koydu. Ecevit hükümeti, haşhaş ekimine konan yasağın kaldırılacağını açık- layınca, Vaşington iki gangster sayılabanı Ankaraya gönderdi. Beyaz Saray'ın bu adamları «haşhaş ekerseniz size yardımı keseriz» diye dişlerini gösterdiler.

Bu davranış, emperyalizmin cibilliyetini çınl- çıplak ortaya koymaktadır. Bu olay, yardım adı altında memleketimize giren Amerikan sermayesinin başlıca amacının ekonomik gelişmemizi baltalamak, ulusal endüstrinin kurulmasını engellemek, yur- dumuzu bir sürüm ve sömürü pazarı olarak tutmak olduğunu yıllardır söyleyen ko- münistlerin, TKP'nin görüşünü bir kez daha doğrulamaktadır.

Türkiye'ye, bir de Sovyetler Birliği'nin, öteki sosyalist ülkelerin yaptığı ve yap- makta olduğu yardım vardır. 1972 yılının Mayıs ayında tam kapasiteyle çalışmaya başlayan Aliğa Petrol Rafinerisi, önümüzdeki aylarda üretime açılacak ve Türkiye'- nin en büyük endüstri kuruluşu olan İskenderun Demir-Çelik Kombinası, Seydişeh- hir Alüminyum Fabrikası, Bandırma Asit Sülfürik Fabrikası, Artvin Lif-levha Fab- rikası ve Arpaçay Barajı Sovyetler Birliğinin bu dostça yardımının birer anıttır. Bu anıtın temelleri bundan 40 yıl önce yine büyük komşumuzun yardımıyla kurulan Nazilli ve Kayseri kombinalarına dayanıyor.

Sovyetler Birliği, bir yandan ulusal endüstrimizin omurgasını teşkil eden bu dev işletmeleri kuruyor, öte yandan da bu işletmelerde çalışacak teknik kadroları, uz- manları yetiştiriyor. Üstelik büyük komşumuz bütün bu yardımları devlet sektörüne, halkımıza yapıyor.

TKP, Türkiye'nin emperyalist boyunduruktan kurtulması, ekonomik ve sosyal ba- ğımsızlığına kavuşması için yürütülen savaşta büyük komşumuzla ve öteki sosyalist ülkelerle olan karşılıklı fayda ve dostluğa dayanan ilişkilerin geliştirilmesi için direniyor.

Komünist partisini duyur!

Böylesi bir başlık neden attık? Partinin dününü, bugününü, yarınını açık seçik görebilmek için! Komünist Partisini duyurmak demek, güncel, somut eylem demektir. Yığın savaşlarıyla sıkı bağlanmak demektir.

TKP bir silkinme, kalkınma, yeni bir girişim içindedir. Bu atılım, yığın çıkışları, işçi, sendika hareketleri içinde yansımaktadır. 1 Mayıs'ta gösteri yürüyüşüne örgütlü, düzenli katılan Türkiye işçileri Batı Berlin caddelerinde: «Türkiye işçi sınıfının partilerine özgürlük!» sloganını haykırdılar. Hamburg, Bremen grevlerinde Türkiye işçileri: «TKP yaşıyor, savaşıyor!» sloganıyla patronların karşısına dikildiler. Türkiye'de, bunca baskılara, yasaklara bakmıyarak, TKP'nin gazeteleri yayılıyor, radyoları yığınsal dinleniyor.

TKP'nin politik belgileri halka, yığınlara mal oluyor. Bunun en iyi örneğini genel af direnişinde görüyoruz. Türkiye, bıçakla keser gibi, ikiye bölündü. Bir yanda: halk düşmanı, ulusal bağımsızlık, demokrasi düşmanı partiler. Demireller, Bozbeyliler, Bayarlar. Ve, arkalarında Amerikalı. Karşılarında işçi sı-

nıfı: sendikalar, Bunların yanında: Öğretmen, gençlik, teknik elemanlar kuruluşları! Milyonları buluyor af direnişine katılanlar. TKP, bu halk direnişinde aktif rol oynuyor. Af Komitelerinin oluşmasına komünistler, parti örgütleri önemli katkıda bulunuyor.

TKP eylemlerle kendisini ortaya koyuyor, tanıtıyor. Yığınlara kendisini böyle duyuruyor. Ama bu, TKP'ni başka tür tanıtmamak anlamına gelmez. TKP'ni burjuvazi yasaklamış diye onun sözünü etmemek bir tür oportünizmdir. Böylesi bir akım, TKP'nin içinde, bir zamanlar vardı. Partinin yığınlara duyurulmasına karşı olanlar, açıktan likidatörlüğe, partiyi dağıtmaya gittiler. Parti bunları, sıralarından temizledi.

TKP yeni girişim ve oluşumlar içindedir. Yeni örgütler, yeni kadrolar gelişiyor. Yığınlara inemiyenler, «fabrikalar TKP'nin kalesidir» parolasına pek kulak vermiyorlar, legal ve illegal eylemleri ayarlayamayanlar oportünist yalpalanmalara yatkındırlar. Partiyi duyurmak bir mihenk taşıdır. Uyanık olalım! Eylemle, her araçla TKP'ni duyuralım!

Sendikalarda birliğe doğru atılım

Türk-İş'te, Tunç grubuna, Ziya Hepbir gibi CIA ajanlarına karşı direnme gelişiyor. Genellikle bu gelişmeyi, işçi sınıfının, sendikal plânda birliğini bulmaya doğru atımlarının yoğunlaşması olarak nitelenebilir. İşçi sınıfı, Tunç grubunun sarı, yani büyük burjuvaziden, emperyalist tekellerden yana niteliğini anlamaya ve ona göre davranmaya başlamıştır. Birçok işçi ve sendikacı Türk-İş'ten ayrılıyor, DiSK'e giriyor. Sosyal-Demokrat sendikalar da Türk-İş'te kalarak sarı yönetimin, yani Tunç grubunun yerine, gerçek, işçi sınıfından yana bir yönetim geçirmek için mücadele edeceklerini açıkladılar. Gerek DiSK'e girme, gerekse Türk-İş'te kalarak Tunç grubunun yerine işçi sınıfından yana bir yönetim kurma girişimleri işçi sınıfının sendikal ve politik alanda birliğini sağlamaya yönelik bir tutumdur. İşçi sınıfı parçalayanlar, onun birliğini engelleyenler, «partilerüstü» paravana ardında burjuvaziden yana bir politika yürütmek isteyen Halil Tunç ve grubudur. Burjuvazi sendikalarındaki ajanları eliyle sömürü düzenini, sınıfsal politikasını sendikalara dayatmakla sendikaları, genellikle işçi sınıfını parçalamak taktiğini uygular. İşçi sınıfını parçalamak, burjuvazinin hegemonyasını yürütmek için uygulamak istediği başlıca yöntemlerden biridir. Buna karşı devrimci tutum, işçi sınıfının birliğini sağlamaya çalışmak ve bu amaca ulaşmak için şaşmaz, aralıksız bir mücadele yürütmektir. TKP'nin yeni program tasarısında işçi sınıfının birliği bundan ötürü önemle ele alınmıştır. Sarı sendikacılığı demaske etmek, Türk-İş yönetimini sarı sendikacılarca temizlemek, işçi sınıfının birliğini sağlamak için zorunlu bir yoldur.

TKP YAYINLARI

- SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİNİN PROGRAMI
- LENİN'in 100. YILDÖNÜMÜ-SBKP'nin XXIV. KONGRESİ SSCB'nin 50. YILI (L. İ. Brejnev)
- NAZİM HİKMET, BÜTÜN ESERLERİ (8 cilt çıkmıştır)
- BİLİMSSEL KOMÜNİZM
- LENİN (Biyografisi)
- GÜNEŞLİ DÜNYA (S. Üstüngel)
- BÜYÜK OKTOBR 50 YAŞINDA
- ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ (Ahmet Saydan)
- YEDİ SOSYALİST ÜLKEDE (Ahmet Saydan)

Kazanımları savunmak

Türkiye uzun süren kanlı bir bağımsızlık savaşından sonra, bağımlı bir duruma düştü. Yine uzun ve kanlı bir mücadeleden sonra işçi sınıfının ve öteki devrimci güçlerin elde ettiği demokratik haklardan önemli bir kısmı sıkıyönetim terörüyle geri alındı, Anayasadan çıkarıldı. Örgütlü ve yığınsal bir savaş yürüttüğünden ötürü, bu devirde yalnız işçi sınıfının haklarına saldıramadılar. Ne var ki, işçi sınıfının Anayasaya geçirdiği, grev, toplu sözleşme ve sendikalaşma gibi hakları sonradan çıkarılan kanunlarla iyice budanmıştı. Sınırlandırılmıştı.

Uluslararası alanda da kazanımların elde tutulması önemli bir sorun olarak belirliyor. Şili olayları bunun en son örneklerinden biridir. İşçi sınıfının, öteki devrimci, ulusal, anti-emperyalist güçlerin, büyük burjuvaziye, emperyalizme karşı elde ettikleri kazanımları elde tutmak neden önemlidir? Önemlidir, çünkü elde edilmiş kazanımlara dayanarak yeni yeni haklar elde etmek mümkündür. Demek oluyor ki, kazanımları genişletmenin başlıca yollarından biri de elde edilmiş olanları savunmaktır.

TKP programında seçimlere, halkın iradesine bağlı kalınacağı açıkça belirtilmiştir. Ama TKP kazanımları elde tutmanın gereğini de duymuştur. Kazanımları elde etmenin başlıca yollarından biri halkın oyu ile iktidara geldikten sonra, halkın demokratik haklarını daha da genişletmek, işçi sınıfını, emekçi yığınları egemen kılmak, yığınların ekonomik, politik, sosyal bütün isteklerini yerine getirmektir. Bunun için de emperyalizmin, büyük burjuvazinin, büyük toprak beylerinin hegemonyasına kesinlikle son verecek bütün devrimci reformları başarmak, bütün devrimci araçları kullanmak gereklidir.

Sendikalar işçi sınıfının yığınsal ve bağımsız örgütleridir. Sendikalar ekonomik, sosyal ve politik bütün sınıfsal ve ulusal sorunların işçi sınıfının, emekçi halkın yararına çözümlemesi için çaba göstermelidir.

TKP sendikaların burjuvazinin politikasına alet edilmesine, sarı sendikacılığa karşı, genel grev, dayanışma grevi haklarının elde edilmesi, sendikal ve toplu sözleşme haklarının genişletilmesi için sürekli bir savaş yürütür.

(TKP programından)